

TARYBOS REKOMENDACIJA**2018 m. liepos 13 d.****dėl 2018 m. Slovakijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2018 m. Slovakijos stabilumo programos**

(2018/C 320/24)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

- (1) 2017 m. lapkričio 22 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2018 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Ji tinkamai atsižvelgė į 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2018 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2017 m. lapkričio 22 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 ⁽²⁾ taip pat priėmė ir išpėjimo mechanizmo ataskaitą – joje Slovakija nenurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Tą pačią datą Komisija taip pat priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos; tą rekomendaciją Europos Vadovų Taryba patvirtino 2018 m. kovo 22 d. 2018 m. gegužės 14 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl euro zonos ekonominės politikos ⁽³⁾ (toliau – euro zonai skirta rekomendacija);
- (2) kaip valstybė narė, kurios valiuta yra euro, atsižvelgdama į glaudžias ekonominės ir pinigų sąjungos šalių ekonomikos sąsajas, Slovakija turėtų užtikrinti, kad euro zonai skirta rekomendacija būtų visiškai ir laiku įgyvendinta, kaip nurodyta toliau išdėstytose rekomendacijose, visų pirma 1 rekomendacijoje;
- (3) 2018 m. kovo 7 d. paskelbta 2018 m. Slovakijos ataskaita. Joje įvertinta Slovakijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2017 m. liepos 11 d. Tarybos priimtas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas ⁽⁴⁾, veiksmai, kurių Slovakija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais priimtas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, ir Slovakijos pažanga siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“.
- (4) 2018 m. balandžio 25 d. Slovakija pateikė savo 2018 m. nacionalinę reformų programą ir savo 2018 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.⁽²⁾ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).⁽³⁾ OL C 179, 2018 5 25, p. 1.⁽⁴⁾ OL C 261, 2017 8 9, p. 1.

- (5) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų (toliau – ESI fondai) programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013⁽¹⁾ 23 straipsnyje, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotusi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė priemonių, kuriomis ESI fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;
- (6) šiuo metu Slovakijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis. 2018 m. stabilumo programoje Vyriausybė planuoja 2018 m. nominalų deficitą palaipsniui sumažinti iki 0,8 % BVP ir toliau jį mažinti iki 0,0 % BVP 2021 m. Vidutinės trukmės biudžeto tikslą – 0,5 % BVP struktūrinį deficitą – numatoma pasiekti 2020 m. 2018 m. stabilumo programoje numatoma, kad bendrosios valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP nuo 49,3 % 2018 m. palaipsniui sumažės iki 43,3 % 2021 m. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos tos biudžeto prognozės, yra tikėtinas. Vis dėlto priemonės, kurių reikia norint pasiekti planuojamus deficito tikslus 2019 m. ir vėliau, nėra visiškai konkretizuotos. Į biudžetą įtraukta biudžeto atsargomis vadinama nekonkretizuota išlaidų kategorija, kuri sudaro reikšmingą dalį (0,7 % BVP) ir kurią galima naudoti *ad hoc* veiklai, taip sumažinant biudžeto vykdymo nuspėjamumą;
- (7) 2017 m. liepos 11 d. Taryba rekomendavo Slovakijai užtikrinti, kad 2018 m. grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų⁽²⁾ nominalusis augimas neviršytų 2,9 % – tai atitiktų 0,5 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. Be to, buvo konstatuota, kad, vertinant 2018 m. biudžeto plano projektą, o vėliau – 2018 m. biudžeto rezultatus, reikės tinkamai atsižvelgti į tikslą siekti fiskalinės krypties, kuri padėtų stiprinti dabartinį atsigavimą ir užtikrinti viešųjų finansų tvarumą. Remiantis Komisijos atliktu Slovakijos ekonomikos atsigavimo tvirtumo vertinimu ir kartu deramai atsižvelgus į jos tvarumo uždavinius, nereikia atsižvelgti į jokių papildomus elementus šiuo atžvilgiu. Remiantis Komisijos 2018 m. pavasario prognoze, esama rizikos, kad 2018 m. nuo tos rekomendacijos bus labai nukrypta;
- (8) 2019 m., atsižvelgiant į prognozuojamą 1,2 % BVP Slovakijos gamybos apimties atotrūkį, grynujų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalusis augimas neturėtų viršyti 4,1 %, o tai atitinka struktūrinį 0,5 % BVP koregavimą pagal bendrai sutartą reikalavimų koregavimo matricą taikant Stabilumo ir augimo pakta. Jeigu politika nesikeis, dėl nukrypimo 2018–2019 m. (vertinant kartu) Slovakijai kyla rizika 2019 m. labai nukrypti nuo to reikalavimo. Apskritai Taryba mano, kad nuo 2018 m. turėtų būti imtasi reikiamų priemonių siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Stabilumo ir augimo pakto nuostatų;
- (9) Slovakijos viešiesiems finansams ilguoju laikotarpiu vis dar kyla rizika. Sveikatos priežiūros išlaidos ir toliau kelia pavojų ilgalaikiam viešųjų finansų tvarumui, nes Slovakijoje ir toliau išlieka sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų efektyvumo didinimo problema. Numatoma, kad viešosios išlaidos sveikatos priežiūrai ilguoju laikotarpiu padidės 1,2 procentinio punkto BVP ir viršys numatomą 0,9 procentinio punkto vidutinį padidėjimą Sąjungoje. Pensijų sistemos ilgalaikis tvarumas palaipsniui gerėjo dėl pirmiausia automatinio pensinio amžiaus ilginimo, dėl kurio ilguoju laikotarpiu sumažėjo prognozuojamas su amžiumi susijusių išlaidų padidėjimas;
- (10) nors imtasi tam tikrų veiksmų siekiant pagerinti sveikatos priežiūros sistemos išlaidų efektyvumą, visų pirma atliekant naudingiausio ekonominio pasiūlymo išlaidų peržiūrą, racionalizuoti išteklių naudojimą dar yra daug galimybių. Planai imtis esminės sveikatos priežiūros reformos, kuria būtų sudarytos sąlygos racionalizuoti paslaugas, gerinti ligoninių išteklių valdymą ir užtikrinti veiksmingesnę priežiūros sistemą, nepasistūmėjo. Toliau dideliu mastu naudojamos ligoninių paslaugomis, aukštas hospitalizavimo dėl lėtinių ligų rodiklis, išrašymo iš ligoninės rodiklis viršija Sąjungos vidurkį, taip pat palyginti žemas lovų užimtumo rodiklis. Nors ligoninėms tenkančią didelę našta galima palengvinti stiprinant pirminės priežiūros sektorių, sistemą silpnina bendrosios

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

⁽²⁾ Grynąsias pirmines valdžios sektoriaus išlaidas sudaro visos valdžios sektoriaus išlaidos atmetus palūkanų išlaidas, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamas išlaidas Sąjungos programoms ir išlaidų nedarbo išmokoms nediskrecinius pokyčius. Nacionaliniu lygmeniu finansuojamas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas išlyginamas per ketverių metų laikotarpį. Įskaičiuojamos diskrecinės su pajamomis susijusios priemonės arba įstatymais nustatytas pajamų padidėjimas. Vienkartinės priemonės, susijusios tiek su pajamomis, tiek su išlaidomis, neįskaičiuojamos.

praktikos gydytojų trūkumas, o padėtį dar labiau apsunkina nevienodas jų geografinis pasiskirstymas. Bendrosios praktikos gydytojų sudėtis pagal amžių taip pat kelia susirūpinimą dėl būsimos gydytojų pasiūlos. Galiausiai, vis dar rengiamos kelios nuostatos, kuriomis siekiama padidinti sveikatos priežiūros sistemos išlaidų efektyvumą, t. y. visiškai įdiegti skirstymu į pacientų grupes pagal diagnozę grindžiamą mokėjimų sistemą ir užtikrinti veiksmingą e. sveikatos priežiūros sistemos veikimą. Šias nuostatas veikiausiai ir toliau bus vėluojama įgyvendinti ir ateityje kils su tuo susijusių problemų;

- (11) sparčiai augant ekonomikai, didėja fiskalinės pajamos ir nuolat stengiamasi pagerinti mokestinių prievolių vykdymą ir panaikinti didelį Slovakijos pridėtinės vertės mokesčio atotrūkį. Nors fiskalinės paskatos, kuriomis remiami moksliniai tyrimai ir plėtra, buvo padidintos, nekilnojamojo turto apmokestinimas ir toliau yra mažas pajamų šaltinis. Visų pagrindinių sričių viešųjų išlaidų peržiūrų tęstinė programa yra veiksminga ir griežta valdžios sektoriaus išlaidų efektyvumo gerinimo priemonė;
- (12) darbo rinkoje toliau vyksta teigiami pokyčiai, pvz., didėja užimtumas, o nedarbo lygis kaip niekada žemas. Nepaisant to, ilgalaikio nedarbo lygis ir toliau išlieka vienas aukščiausių Sąjungoje – visų pirma tai neigiamai veikia palankių sąlygų neturinčias grupes, pvz., žemos kvalifikacijos darbuotojus, jaunimą ir marginalizuotus romus. Gerėjant darbo rinkos sąlygoms, kai kuriuose ekonomikos sektoriuose pradėjo trūkti kvalifikuotos darbo jėgos. Darbo rinkoje yra didelių regioninių skirtumų: didesnis nedarbas vyrauja rytų Slovakijoje, o darbo jėgos trūkumas labiausiai jaučiamas vakarinėje šalies dalyje. Slovakija pradėjo įgyvendinti ilgalaikių bedarbių integracijos veiksmų planą, kurį remia Europos socialinis fondas. Į planą visų pirma įtrauktos prie individualių poreikių pritaikytos paslaugos, socialinės konsultacijos ir nauja bazinė profiliavimo sistema. Tačiau įgyvendinant planą dar nepadaryta jokių reikšmingų struktūrinių patobulinimų. Vis dar yra bendradarbiavimo su privačiais partneriais ir nevyriausybinėmis organizacijomis, siekiant palengvinti valstybinių užimtumo tarnybų darbo krūvį, spragų, o prie individualių poreikių pritaikytos konsultacijos dar tik pradėdamos teikti. Be to, apytikris suskirstymas į ilgalaikius bedarbius nėra visiškai tinkama priemonė, siekiant toliau taikyti aktyvumo skatinimo priemones. Mokymo ir perkvalifikavimo programos buvo patobulintos, tačiau vis tiek yra nepakankamos ir nelabai pritaikytos ilgalaikiams bedarbiams ir palankių sąlygų neturinčioms grupėms. Be to, suaugusiųjų dalyvavimo mokymosi programose lygis vis dar labai žemas, o antros galimybės mokytis priemonės, skirtos palankių sąlygų neturinčioms grupėms, dar nepakankamai parengtos. Nedarbo išmokų skyrimo reikalavimai yra griežti, o išmokų gavimo laikotarpis trumpas. Dėl to yra nedaug trumpalaikių bedarbių, gaunančių nedarbo išmokas;
- (13) vyrų ir moterų užimtumo ir darbo užmokesčio skirtumai yra daug didesni už Sąjungos vidurkį. Žemas vaisingo amžiaus moterų užimtumo lygis rodo tai, kad vyrai retai ima ilgą vaiko priežiūros atostogą, retai naudojami lanksčiomis darbo sąlygomis, o galimybės ir sąlygos naudotis vaikų priežiūros įstaigomis ribotos. Jas lanko labai nedaug jaunesnių nei trejų metų vaikų;
- (14) švietimo sistema nepakankamai prisideda prie socioekonominio Slovakijos vystymosi ir yra nepakankamai finansuojama visais lygmenimis. Neatidėliotini uždaviniai apima švietimo rezultatų kokybę, romų dalyvavimą įtraukaus bendrojo švietimo sistemoje ir veiksmingą palankių socialinių ir ekonominių sąlygų neturinčių moksleivių integravimą į švietimo ir mokymo sistemą. Vertinant pagal tarptautinius standartus, švietimo rezultatai ir pagrindinių gebėjimų lygis išlieka prasti, ir jiems didelę įtaką daro socialinė ir ekonominė moksleivių padėtis. Mokyklos nebaigimo lygis yra žemas, tačiau didėja, o mokyklos nebaigiančių asmenų rodiklių regioniniai skirtumai yra dideli. Nepaisant planų kasmet iki 2020 m. didinti mokytojų atlyginimus 6 %, mokytojo profesija išlieka nepatraukli, iš dalies dėl ribotų pirminio rengimo ir profesinio tobulėjimo galimybių. Priemonės romų mokinių dalyvavimui įtraukaus bendrojo švietimo sistemoje padidinti įgyvendinamos labai vangiai dėl nepakankamos finansinės paramos ir stebėsenos, taip pat nepakankamo mokytojų mokymo įvairių kultūrų klausimais;
- (15) viešajam administravimui vis dar trūksta veiksmingumo ir susiduriama su kliūtimis, kurias lemia prastas tarpžinybinis ministerijų bendradarbiavimas ir silpnas politinis valstybės tarnybos neutralumas. Valstybės tarnybos įstatymo įgyvendinimas iš lėto įgauna pagreitį, tačiau jo poveikio žmoniškųjų išteklių valdymo gerėjimui dar nematyti. Administraciniai gebėjimai valdyti Sąjungos lėšas ir jų veiksmingumas vis dar riboti, o darbuotojų kaita išlieka didelė ir iš dalies susijusi su politiniu ciklu. Vis dėlto šis klausimas sprendžiamas stiprinant koordinuojamąjį ministro pirmininko pavadootojo tarnybos – įgyvendinančiųjų organizacijų veiklos tęstinumą ir institucinę patirtį įtvirtinančios įstaigos – vaidmenį;

- (16) ESI fondai atlieka itin svarbų vaidmenį sprendžiant pagrindines konkurencingumo didinimo, ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo problemas Slovakijoje. 2017 m. daugiausia dėl atrankos kriterijų taikymo ir vertintojų atrankos problemų, kaip patvirtinta atliktais patikrinimais, šalis neteko moksliniams tyrimams ir inovacijoms skirto 26 mln. EUR finansavimo. Jei nebus imtasi tinkamų priemonių įgyvendinimui paspartinti, esama didelės rizikos, kad bus prarasta ir kita skiriamo finansavimo dalis. Nors atrinktiems projektams šiuo metu numatyta daugiau kaip pusė visos dabartinio programavimo laikotarpio asignavimų sumos, vietoje įgyvendinant projektus paramos gavėjams išmokėta suma sudarė tik 11 % asignavimų;
- (17) viešojo administravimo mažo efektyvumo pasekmės jaučiamos ir kituose sektoriuose, įskaitant energetikos ir aplinkos sektorius. Atliekų perdirbimo rodikliai labai prasti, o oro kokybė išlieka santykinai prasta. Tvari miškotvarka tampa vis didesne problema. Energetikos sektorius patiria sunkumų dėl pernelyg didelio reguliavimo, o energetikos politika ne visiškai atitinka Sąjungos klimato ir energetikos tikslus;
- (18) siekdama užtikrinti tinkamą viešųjų pirkimų sistemos veikimą, Slovakija ėmėsi svarbių veiksmų. Šalis stengėsi įvesti sutarčių sudarymo kokybės kriterijus. Ne vėliau kaip 2018 m. spalio mėn. turėtų būti įdiegtos privalomos elektroninės viešųjų pirkimų procedūrų vykdymo priemonės. Atlikti išsamūs išankstiniai, nors ir ne optimaliai veiksmingi, visų iš ESI fondų finansuojamų projektų patikrinimai. Vis dėlto vidaus kontrolės, skaidrumo, skaitmeninimo, profesionalumo didinimo ir strateginių bei aplinkos atžvilgiu tvarių viešųjų pirkimų srityse patenkinamų veiklos rezultatų dar nepasiekta. Tai matyti iš Slovakijos rezultatų, susijusių su antikonkurenciniais veiksmais, kurie, nepaisant pagerėjimo, lieka šiek tiek didesni už Sąjungos vidurkį. Be to, vis dar matyti tik nedidelių išipareigojimo kovoti su korupcija požymių. Daugiau nei pusė įmonių korupciją suvokia kaip plačiai paplitusią nacionalinių valdžios institucijų rengiamų viešųjų pirkimų srityje;
- (19) Slovakijos verslo aplinkos kokybei didelį neigiamą poveikį daro korupcija, sudėtingos administracinės procedūros, pernelyg didelis ir greitai kintantis verslo reguliavimas bei susirūpinimą keliantis keleto reguliavimo įstaigų valdymas. Nors Slovakija šiek tiek prarado savo pozicijas, lyginant kai kuriuos duomenis tarptautiniu mastu, ji nurodė, kad ėmėsi keleto verslo aplinkos kokybės gerinimo ir investicijų skatinimo priemonių. Slovakija taip pat sustiprino savo reguliavimo poveikio vertinimo sistemą, pastaraisiais metais išplėsdama jos naudojimą. Galiausiai, neseniai priimta nauja geresnio reguliavimo strategija „Reguliavimo poveikio vertinimas 2020“. Verslo paslaugų sektoriuje tebėra didelių reguliavimo kliūčių, o architektams, inžinieriams, mokesčių patarėjams, teisininkams, patentiniams patikėtiniams, nekilnojamojo turto agentams ir turistų gidams apribojimų taikoma daugiau nei vidutiniškai Sąjungoje. 2017 m. sausio 10 d. Komisijos komunikate dėl rekomendacijų dėl profesinių paslaugų reguliavimo reformų pateikta rekomendacijų, kaip šalinti reguliavimo kliūtis. Vis dėlto Slovakija nepadarė jokios pažangos sprendžiant šiuos apribojimus klausimą;
- (20) siekiant aktyviau kovoti su korupcija, iš esmės jokios pažangos nepadaryta. Korupcijos suvokimo rodikliai išlieka aukšti, o baudžiamasis persekiojimas už tokius pažeidimus dar labiau sumažėjo. Korupcijos suvokimo rodikliai dar labiau suprastėjo po tyrimą vykdžiusio žurnalisto nužudymo ir jo nustatytų faktų apie įvairias aukšto lygio korupcijos bylas. Aukšto lygio korupcijos bylų, dėl kurių pradėtas baudžiamasis persekiojimas, dalis yra nepaprastai maža. Policijos ir prokurorų atskaitomybės stokos klausimas neišspręstas ir trukdo kovoti su korupcija bei tirti opias korupcijos bylas;
- (21) nepaisant šiek tiek didesnio veiksmingumo, teisingumo sistemos efektyvumo didinimas, įskaitant nepriklausomumą, Slovakijoje išlieka problema. Vis dar išlieka problemų, susijusių su teismų nepriklausomumu, įskaitant teisėjų skyrimo visuose teismų sistemos lygmenyse procedūras;
- (22) nors inovacijų skatinimas gali nulemti konkurencingumą ir padėti pereiti prie žinių ekonomikos, Slovakijos gebėjimas diegti inovacijas išlieka nedidelis, o verslo mokslinių tyrimų ir plėtros intensyvumo lygis yra labai žemas (0,40 % BVP 2016 m.). Nors Slovakija turi didelį vidutinio lygio ir (arba) aukštųjų technologijų gamybos sektorių, dominuojančios tarptautinės bendrovės kol kas parodė tik nedidelį susidomėjimą vykdyti mokslinių tyrimų ir plėtros veiklą, o inovacijas įmonėje diegiančių mažųjų ir vidutinių įmonių dalis Slovakijoje 2016 m. buvo daug mažesnė (13,9 %) negu visoje Sąjungoje (28,8 %);
- (23) 2009–2015 m. viešosios investicijos į mokslinius tyrimus bei inovacijas smarkiai padidėjo dėl ESI fondų naudojimo. Visas šių investicijų potencialas nebuvo realizuotas dėl Slovakijoje nepalankios mokslinių tyrimų aplinkos. Nepaisant to, kad buvo sustiprintas ministro pirmininko pavaduotojo tarnybos vaidmuo, susijęs su mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų koordinavimu, bendras šios srities politikos valdymas yra silpnas. Dėl

suskaidytos sistemos ir silpnos valdymo sistemos, kai atsakomybė tenka kelioms ministerijoms ir įgyvendinimo agentūroms, kurių veikla dažnai yra prastai koordinuojama, nuolat atidėliojamos reformos. Priemonės, kuriomis siekiama skatinti žinių perdavimą, stiprinti mokslinių tyrimų pajėgumus pramonėje ir gerinti įmonių ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimą, įgyvendinamos labai lėtai;

- (24) 2018 m. Europos semestro kontekste Komisija atliko išsamią Slovakijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2018 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino 2018 m. stabilumo programą, 2018 m. nacionalinę reformų programą ir veiksmus, kurių Slovakija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socioekonominei Slovakijos politikai, bet ir tai, koku mastu jie atitinka Sąjungos taisykles ir gaires, nes būtina stiprinti bendrą Sąjungos ekonomikos valdymą Sąjungos lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų;
- (25) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2018 m. stabilumo programą, o jos nuomonė ⁽¹⁾ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,

REKOMENDUOJA Slovakijai 2018 m. ir 2019 m. imtis šių veiksmų:

1. užtikrinti, kad 2019 m. grynųjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalus augimas neviršytų 4,1 %, o tai atitiktų 0,5 % BVP metinį struktūrinį koregavimą. Įgyvendinti sveikatos priežiūros sistemos išlaidų efektyvumo didinimo priemones ir parengti veiksmingesnę sveikatos priežiūros srities darbo jėgos strategiją.
2. Sustiprinti aktyvumo skatinimo ir kvalifikacijos kėlimo priemones, įskaitant kokybišką tikslinį mokymą ir prie individualių poreikių pritaikytas paslaugas palankių sąlygų neturinčioms grupėms, visų pirma vykdant veiksmų planą, skirtą ilgalaikiams bedarbiams. Didinti moterų užimtumą, ypač teikiant įperkamas kokybiškas vaikų priežiūros paslaugas. Gerinti švietimo kokybę ir įtraukumą, taip pat didinant romų vaikų dalyvavimą bendrojo ugdymo mokyklose nuo ankstyvos vaikystės.
3. Didinti su kokybe susijusių ir gyvavimo ciklo sąnaudų kriterijų naudojimą viešųjų pirkimų operacijose. Spręsti korupcijos problemą, taip pat užtikrinant galiojančių teisės aktų vykdymą ir didinant policijos ir prokuratūros atskaitomybę. Didinti teisingumo sistemos efektyvumą, visų pirma užtikrinant teisėjų skyrimo procedūrų nepriklausomumą. Mažinti viešosios mokslinių tyrimų sistemos susiskaidymą ir skatinti verslo inovacijas, įskaitant tas, kurios skirtos mažosioms ir vidutinėms įmonėms.

Priimta Briuselyje 2018 m. liepos 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

H. LÖGER

⁽¹⁾ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.